

Innst. S. nr. 298

(2007–2008)

Innstilling til Stortinget fra utenrikskomiteen

St.prp. nr. 60 (2007–2008)

Innstilling fra utenrikskomiteen om samtykke til ratifikasjon av en frihandelsavtale mellom EFTA-statene og Canada og en bilateral landbruksavtale mellom Norge og Canada, begge av 26. januar 2008

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Det europeiske frihandelsforbund, EFTA, ble opprettet i 1960 for å fremme handel og økonomisk samarbeid mellom medlemsstatene. EFTA består i dag av Norge, Island, Liechtenstein og Sveits.

Regjeringen prioriterer å inngå EFTA-frihandelsavtaler med stater der en frihandelsavtale kan gi størst bidrag til økt samhandel og verdiskaping. Det legges vekt på om det eksisterer handelshindringer som kan bli fjernet i en frihandelsavtale. Stadig flere stater inngår frihandelsavtaler med stater der norske bedrifter har næringslivsinteresser, og i vurderingen av hvilke stater Norge skal forhandle med, legges det derfor vekt på norske bedrifters interesser og deres konkurransesituasjon. Det legges dessuten vekt på om forhandlingsmotparten antas å akseptere en avtale som gir Norge tilstrekkelig rom for å beskytte sensitive jordbruksvarer.

Frihandelsavtalen inngås mellom EFTA-statene på den ene siden og Canada på den andre. Avtalen regulerer derfor ikke handelen mellom EFTA-statene.

Frihandelsavtalen med Canada omfatter handel med industrivarer og bearbejdede landbruksvarer. Ubearbejdede landbruksvarer er behandlet i en egen bilateral avtale mellom Norge og Canada. Frihandelsavtalen fremmer handelen med varer i tråd med

WTOs regelverk. Avtalen dekker så godt som all handel med varer og er utviklet med henblikk på de krav som stilles i WTO.

Avtalen inneholder mandat for fremtidige forhandlinger om handel med tjenester og investeringer, slik at disse områdene kan bli en del av frihandelsavtalen på et senere tidspunkt.

Avtalen er dynamisk og vil utvikles og fordypes over tid. En såkalt blandet komité skal i henhold til avtalen etableres for å overvåke gjennomføring og videreutvikling av avtalen.

Avtalen inneholder regler om bindende tvisteløsning som medfører at eventuelle tvister kan løses raskt og effektivt.

Canada er Norges tredje største handelspartner for varer. En vesentlig del av Norges eksport til Canada er petroleumsprodukter. Dersom man ser bort fra handelen med petroleumsprodukter, er Canada Norges sjette største handelspartner for varer.

Canada har generelt lave anvendte tollsatser. Imidlertid anvender Canada tollsatser på noen av de varegruppene Norge eksporterer mye av, for eksempel opptil 8 pst. toll på enkelte typer olje (ikke råolje), som Norge eksporterte til Canada for 604 mill. kroner i 2007, og 6 pst. for snøkjetter, som norske eksportører eksporterte til Canada til en verdi av 62 mill. kroner i 2007. Frihandelsavtalen innebærer at Canada vil fjerne toll på nær sagt alle industrivarer fra det tidspunkt avtalen treer i kraft. Unntakene fra dette er enkelte typer proteiner og noen typer skip.

For Regjeringen har et viktig hensyn i forhandlingsprosessen vært å oppnå tollreduksjoner for eksport av skip og flytende innretninger til Canada. I 2006 lå den anvendte tollsatsen for en rekke typer skip som produseres i Norge på 25 pst. Canada har heller ikke bundet tollsatsene for flere skipstyper i WTO, noe som medfører at landet til enhver tid står fritt til å øke tollsatsene. Frihandelsavtalen innebærer

at tollsatsene fjernes for en rekke skip og flytende innretninger samt at de gradvis trappes ned for skip og andre flytende installasjoner som er sensitive for kanadisk skipsindustri.

Selv om frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Canada gir Norge muligheter til økt eksport, vil importen fra Canada til Norge bli mindre berørt, fordi Norge allerede har nulltoll på de fleste industrivarer. Frihandelsavtalen legger heller ikke opp til omfattende tollreduksjoner for landbruksvarer, selv om Canada er innrømmet økte kvoter for noen landbruksvarer som er viktige for dem.

I et vedlegg til avtalen gis Norge, ved ratifikasjon av avtalen, rett til å unnta Svalbard fra avtalens geografiske virkeområde, med unntak av de bestemmelser som gjelder handelen med varer. Norge vil benytte seg av denne retten.

Frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Canada og den bilaterale landbruksavtalen mellom Norge og Canada ble undertegnet i Davos i Sveits 26. januar 2008. Frihandelsavtalen og den bilaterale landbruksavtalen vil bli notifisert samtidig til WTO for å tilfredsstille kravet i GATT-avtalens artikkel XXIV om at et frihandelsområde skal omfatte hoveddelen av handelen med varer.

Frihandelsavtalen, dens vedlegg A og den bilaterale landbruksavtalen mellom Norge og Canada i engelsk originalversjon med oversettelse til norsk, følger som trykt vedlegg til proposisjonen. Vedleggene for øvrig følger som utrykte vedlegg til proposisjonen.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Olav Akselsen, Vidar Bjørnstad, Hill-Marta Solberg, Anette Trettebergstuen og Karin Yrvin, fra Fremskrittspartiet, Morten Høglund, Siv Jensen og Øyvind Vaksdal, fra Høyre, Erna Solberg og Finn Martin Vallersnes, fra Sosialistisk Venstreparti, Ågot Valle, fra Kristelig Folkeparti, Dagfinn Høybråten, fra Senterpartiet, Alf Ivar Samuelsen, og fra Venstre, Anne Margrethe Larsen, er tilfreds med at det nå endelig er ferdigforhandlet en fri-

handelsavtale mellom EFTA-statene og Canada. Komiteen registrerer at det er 10 år siden man startet forhandlinger om en slik avtale. Komiteen er tilfreds med at de betydelige utfordringer som har vært underveis, ikke har medført at EFTA-statene har valgt løsninger på egen hånd, men har sett det som fornuftig å forhandle innen rammen av EFTA-samarbeidet.

Komiteen merker seg at denne avtalen er en tradisjonell frihandelsavtale som omfatter handel med industrivarer og bearbejdede landbruksvarer. I tillegg er det fremforhandlet en bilateral landbruksavtale mellom Norge og Canada. Komiteen mener det er positivt at det er gitt et mandat for fremtidige forhandlinger om handel med tjenester og investeringer, slik at disse områder kan bli en del av avtalen på et senere tidspunkt.

Canada er en viktig handelspartner for Norge, og det er dermed gunstig for norsk eksportindustri at en frihandelsavtale endelig kommer på plass. Komiteen har merket seg at avtalen vil bety mer for norsk eksport til Canada enn omvendt, siden Norge allerede har nulltoll på de fleste industrivarer.

Komiteen vil særlig peke på behovet fra norsk side for å oppnå tollreduksjoner for eksport av skip og flytende innretninger til Canada. I 2006 lå den anvendte tollsatsen for flere typer skip som produseres i Norge, på 25 prosent. Total fjerning og gradvis fjerning av tollsatser innen dette området er viktig for norsk skipsbyggingsindustri.

Komiteen slutter seg til den fremforhandlede frihandelsavtale mellom EFTA-statene og Canada og den bilaterale landbruksavtale mellom Norge og Canada, begge av 26. januar 2008.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Stortinget samtykker i ratifikasjon av en frihandelsavtale mellom EFTA-statene og Canada og en bilateral landbruksavtale mellom Norge og Canada, begge av 26. januar 2008.

Oslo, i utenrikskomiteen, den 11. juni 2008

Olav Akselsen

leder

Morten Høglund

ordfører